

БАШТАННИК Алла. Регулювання діяльності органів державної влади в контексті формування національної антикорупційної політики ...	274
БАШТАННИК Віталій, РАГІМОВ Фаїз. Реформування державного управління в контексті сучасного антикорупційного законодавства	277
ГАЦУЛЯ Олексій. Діяльність державних інститутів у системі протидії корупції: європейський досвід	281
КАЛЬНИШ Юрій. Залучення механізмів безпосередньої демократії в системі протидії політичній корупції в Україні	284
КРЫСЬ Елена. Формирование и развитие антикоррупционного законодательства Республики Беларусь	287
ЛАХИЖА Микола. Основи формування та реалізації національної антикорупційної політики в дисертаційних дослідженнях НАДУ при Президентів України	290
ЛОПУШИНСЬКИЙ Іван. Антикорупційна стратегія на 2018 – 2020 роки як першочергові заходи із запобігання та протидії корупції в органах публічної влади України	293
НОВАК Анатолій. Формування та реалізація національної антикорупційної політики в сучасних умовах розвитку правової системи України	296
РУДІК Олександр. Виконання Болгарією та Румунією зобов'язань щодо судової реформи, боротьби з корупцією та організованою злочинністю в рамках механізму співробітництва та верифікації: досвід для України	300
ТЕРХАНОВ Федір, ХОМІЧ Юрій. Особливості діяльності правоохоронних органів у процесі реалізації національної антикорупційної політики	308
ШЕШОТОВА Ольга. До питання корупції в органах публічної служби ...	312

СЕКЦІЯ 1

Актуальні питання правового регулювання місцевого самоврядування в Україні

Наталія БІДНА

студентка магістратури

Подільського державного

аграрно-технічного університету

РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Управління земельними ресурсами пов'язано із земельними відносинами і охоплює увесь спектр суспільних відносин – від соціального до економічного, правового, екологічного й інших видів управління. Виходячи з цього визначення оцінювання ефективності управління земельними ресурсами має розглядатися крізь призму його компонентів. З прикладної точки зору, об'єктом управління є земельні відносини, процеси формування землеволодінь та землекористувань, організація раціонального використання, охорони та відновлення корисних властивостей земельних ресурсів, які відповідають сучасним потребам людини і вимогам законів природи [1, с. 176].

В умовах розвитку ринкових відносин в Україні земельні ресурси є основним предметом відносин у підприємницькій діяльності та у процесі реалізації публічної влади. Органи місцевого самоврядування у цьому процесі виконують ключову функцію – управління земельними ресурсами згідно з національним законодавством. Збільшення питомої ваги земельних відносин у господарській сфері зумовлює актуалізацію дослідження нормативної основи регулювання земельних відносин органами місцевого самоврядування. У вітчизняній науці державного управління дана проблематика покликана методологічними міждисциплінарними основами досліджень проблем розвитку органів місцевої влади на сучасному етапі державотворення.

Як зазначено у статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», територіальним громадам сіл, селищ, міст, районів у містах належить право комунальної власності на землю. У комунальній власності перебувають усі землі в межах населеного пункту за виключенням земельних ділянок державної і приватної власності, а також земельні ділянки, на яких розташовані будівлі, споруди, інші об'єкти нерухомого майна комунальної власності незалежно від місця їх розташування.

Обмеження «земельної» юрисдикції органів місцевого самоврядування лише межами населених пунктів невиправдано

ускладнює розвиток громад, зменшує матеріальну основу місцевого самоврядування. До того ж, це не узгоджується з одним із основних принципів демократичного суспільства, який визнаний у світі – принципом повсюдності місцевого самоврядування [3, с. 28].

Розпорощення повноважень із розпорядження землями, розташованими за межами населених пунктів між багатьма органами виконавчої влади, які здебільшого територіально розташовані в обласних центрах, також не сприяють доступності адміністративних послуг, які вони надають для населення. Тому постає питання про зміну вказаної ситуації і передачу об'єднаним територіальним громадам у комунальну власність земель державної власності, розташованих за межами населених пунктів (крім тих, на яких розташовані об'єкти державної власності).

Вищезазначене узгоджується з пунктом 1.3.1. Розділу VII Угоди про коаліцію депутатських фракцій «Європейська країна» щодо повсюдності юрисдикції місцевого самоврядування на рівні територіальних громад та пунктом 1.2. Розділу XI цієї Угоди, якою передбачається передача у комунальну власність земель державної власності, розташованих за межами населених пунктів, крім тих, на яких розташовані об'єкти державної власності. Також це положення узгоджується із Концепцією реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р, де передбачено розширення повноважень органів місцевого самоврядування щодо розпорядження земельними ділянками, у тому числі за межами населених пунктів [3, с. 28].

Правове регулювання питання щодо розпорядження землями державної власності на території об'єднаних територіальних громад дозволить значно спростити питання набуття громадянами права власності на землю, особливо із земель державної власності.

Органи місцевого самоврядування можуть у своїх рішеннях урегулювати певні внутрішні питання своєї діяльності у сфері земельних відносин. Аргументом на користь даної тези є положення ст. 4 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до яких одним з основних принципів, на якому здійснюється місцеве самоврядування, є принцип правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених цим та іншими законами. Це можна розуміти так, що орган місцевого самоврядування в межах конкретних повноважень може визначити певну процедуру їх здійснення (у разі відсутності закріплення такої процедури на законодавчому рівні), але за умови, що така процедура не створюватиме додаткових обмежень чи обов'язків для фізичних чи юридичних осіб і не суперечитиме іншим актам законодавства.

Органи місцевого самоврядування наділені досить вузьким, але

водночас достатнім обсягом нормотворчих повноважень у сфері регулювання земельних відносин, а саме: повноваженнями затверджувати технічну документацію з нормативної грошової оцінки земельних ділянок у межах населених пунктів, встановлювати ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території, повноваженнями у сфері планування території, охорони земель, а також благоустрою населених пунктів. Прийняття органами місцевого самоврядування рішень нормативного характеру з інших питань буде порушенням принципу законності, за винятком рішень щодо врегулювання ними певних внутрішніх питань своєї діяльності у сфері земельних відносин за умови, що такі рішення не запроваджуватимуть додаткових обмежень чи обов'язків для фізичних чи юридичних осіб і не суперечитимуть іншим актам законодавства [2, с. 94].

Список використаної літератури

1. Гоголь Т. В. Формування системи державного регулювання земельних відносин та управління землекористуванням на сільських територіях / Т. В. Гоголь // Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр. – 2011. – № 4 (35). – С. 174 – 181.

2. Кузьменко Н. Межі повноважень органів місцевого самоврядування щодо прийняття нормативно-правових актів у сфері земельних відносин / Н. Кузьменко // Підприємництво, господарство і право. – 2017. – № 5. – С. 90 – 95.

3. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб. / Г. А. Борщ, В. М. Вакулєнко, Н. М. Гринчук [та ін.]. – К., 2017. – 107 с.

Євгеній БОРОДІН

*д.і.н., професор, перший заступник
директора ДРІДУ НАДУ*

СТАРОСТА ЯК ПОСАДОВА ОСОБА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Запровадження реформ у сфері публічного управління привело до появи низки нововведень, одним з яких стало запровадження інституту старости на базовому рівні місцевого самоврядування України. Серед різних аспектів аналізу цього елемента системи місцевого самоврядування актуальним є його розгляд як посадової особи місцевого самоврядування, яку було запроваджено як реакцію на об'єднання (укрупнення) територіальних громад.

У Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що «староста є виборною посадовою особою місцевого